

14 octombrie 1893 Buzău - 10 aprilie 1983 București

S-a născut la 14 octombrie 1893 în casele bătrânești de pe b-dul Elena Doamna din Buzău, fiind al treilea copil din cei șase ai familiei Titus Ștefan Stoika și Irena

Canella Ciorogârleanu. Bunic dinspre tată i-a fost polcovnicul-cavaler Ștefan Cristofor Stoika (1808-1878), aghiotant al domnitorilor Ghika și Știrbei precum și sfetnic al domnitorului Alexandru Ioan Cuza; iar între anii 1862-1865 primar al Bucureștilor. Bunicul dinspre mamă Constantin Canella Ciorogârleanu, prieten cu Eliade Rădulescu, a înființat în anul 1857 școala primară din Buzău; a întemeiat primul ziar cu litere latine Independența Română (1874). Mama Canella, artistă prin temperament, a studiat pianul și canto, fiind elevă a signoriei Ricci Sabateli de la Scala din Milano. Aceste ascendențe ale înaintașilor, cunoscute fiind, aveau să-și pună amprenta asupra vieții și activității lui Titus T. Stoika. A urmat studiile la liceul Hasdeu din Buzău, apoi la gimnaziul „**Radu Greceanu**” din Slatina, ulterior la liceul „**Matei Basarab**” din București. A absolvit școlile militare de artilerie ca bursier Geniu și Marină (1912-1914) iar la 1 iunie 1914 a fost avansat ca sublocotenent de artilerie. A urmat cursurile facultății de drept pe care le-a absolvit, luându-și licența la Iași în anul 1920, inclusiv anul I de doctorat. Coroborat cu studiile în domeniul militar-artilerie este licențiat ca inginer. În anul 1913, la nici 20 de ani, a avut în subordine secțiunea 1 a Regimentului 14 Artilerie condus de Ion Bârsescu. A trecut Dunărea și Munții Balcani prin sate contaminate de holeră ajungând până la periferia orașului Sofia. Ca sublocotenent, în primul război mondial, apărând defileul Jiului, având sub comandă o secție de obuziere ușoare, după lupte crâncene a fost rănit.

Pe frontul din Moldova, i-a fost încredințată, la 1 august 1916, de către col. Botez, cd. școlii militare, comanda Bateriei a VI-a formată din elevii școlii militare de artilerie, care, în luptele de la Mărășești, din 6-19 august 1917, au reușit să stăvilească potopul ucigaș al trupelor bavareze.

Pe 10 mai 1919, primește ordin de mobilizare la regimentul 23 artilerie Buzău încredințându-i-se comanda bateriei a 5-a, Divizionul II de artilerie, pentru a lupta pe frontul de vest și a străpunge apărarea inamică de pe Tisa. În luptele de la Szentes a fost rănit grav la ochi; a fost operat de dr. Emil Gross, doctor al Casei Regale Engleze, recăpătându-și miraculos vederea. Pe 20 august 1919, Titus T. Stoika a fost numit membru judecător la Curtea Marțială a Diviziei 1 Vânători din Budapesta. Între anii 1921-1923 a deținut funcția de Comisar Regal al Comandamentului Militar al Basarabiei din Chișinău. După anul 1923, până în 1940, a fost avocat de profesie, pledând în sute de procese, susținând apărarea, deopotrivă, a oamenilor nevoiași și nu numai, dar manifestând pentru fiecare înțelegere și dreaptă judecată a lucrurilor. Comen-tând chiar, pentru cei care au comis fapte foarte grave, că omului nu-i e îngăduit prin judecata lui să ia viața altuia. Cel care îl poate pedepsi cu adevărat este „*degetul divin*”.

La 27 iunie 1940 are loc ocuparea Basarabiei, situație în care Cezar Stoika era încă la Chișinău iar cu toate eforturile supraomenești ale lui Titus de a-l aduce în țară, nu reușește, ulterior Cezar fiind deportat în Siberia și omorât. În anul 1946, Titus Stoika este numit apărător din oficiu, alături de decanul Baroului Ilfov P. Bălăceanu al Mareșalului Ion Antonescu. Deși se știa finalul procesului instrumentat de Moscova, Titus a acceptat să-l apere, atât la Tribunalul Poporului, cât și la recursul în fața Înaltei Curți de Casație. Fără un motiv temeinic, numai pentru faptul că l-a apărat pe Ion Antonescu, Titus Stoika a fost închis între 28 mai și 1 iunie 1946, fiind eliberat după execuția Mareșalului. A fost din nou arestat pe 6 iunie pe baza unui denunț calomnios, timp de 26 de zile. Noua orânduire impusă de Moscova, care- și începea istoria, avea ca deviză, printre altele, dărâmarea vechilor rânduieli, trebuia creat omul nou, fără istorie, cu creierul „*spălat*”. În lungul șir al mecanismelor de trecere forțată de la capitalism la comunism, unul dintre ele l-a reprezentat eliminarea intelectualilor din viața publică, iar în acest context înlăturarea abuzivă din baroul de avocați a lui Titus Stoika, pe motiv că nu profesa, deși acesta era unicul lui mijloc de subzistență. A trebuit să se angajeze ca inginer cadastral la Ministerul Agriculturii, având și pregătirea de inginer. Nu trebuie omis faptul că, în urmă cu mai mulți ani, a trasat și prezentat schița viitorului cimitir Ghencea Militar. Ca inginer cadastrist, vreme de peste 10 ani, a cutreierat mari teritorii alături de soția sa, Maria Stoika, sub arșița verii sau frigul iernii, fiind plătit adesea cu sume simbolice.

Ulterior, ca angajat al Ministerului Transporturilor în cadrul căruia funcționa întreprinderea Tarom a fost diriginte de lucrări la Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu din județul Constanța. Înainte de pensionare, după 56 de ani de muncă, a mai lucrat ca inginer coordonator la edificarea întreprinderii textile Dacia și diriginte tehnic la Sfatul popular, în cadrul IAL.

S-a stins din viață, la data de 10 aprilie 1983, după o grea suferință.

O viață de om ce nu poate fi cuprinsă în aceste rânduri decât foarte succint dar evocată pentru a stârni interesul celor din prezent, deprinși mai degrabă cu viteza decât cu meditația. Un om nu prea mare de statură dar uriaș în gândire și temperament, care și-a idolatrizat mama, și-a divinizat soția, și-a iubit frații Constantin, Cezar și Nicolae, sacrificându-se ades pe sine.

Pentru meritele sale pe câmpul de luptă a fost distins cu Decorația de Război „**Trecerea Dunării 1913**”, „**Coroana României în Grad de Cavaler-Jiu 1916**”, „**Crucea Comemorativă a Războiului 1916- 1918**” cu barete: Ardeal, Carpați, Jiu. „**Steaua României cu Spade**”, „**Virtutea Militară 1919**” și

„**Virtutea Ostășească**” cl. I, oferită de Comitetul de Stat al RSR.

Scieri și publicații. Pe parcursul a peste 30 de ani a reușit să adune un imens material documentar, care se referă la viața și activitatea unor membri ai familiei Stoika, începând cu primele mențiuni documentare - Diploma de Înnobilare a lui Ștefan Stoika de Alzo-Venitze (1649), Diploma de baron a lui Solomon Stoika (1628) cu referiri până spre sec. XI, descoperind, după o muncă perseverentă și migăloasă, acest lanț genealogic cu ramificații în toată țara. Toate aceste documente au fost sistematizate în 14 volume, fiind depuse la Academia Română, la MNLR, Liceul și biblioteca din municipiul Buzău, la școala din Titești, care poartă numele lui Constantin Stoika. Din materialele publicate pot fi menționate: **Figuri dispărute**, **Cinci ani de la moartea lui Constantin T. Stoika**, **Luptele de la Jiu**, **O vizită în Apus** — 1922, **O atitudine în educația juridică** — 1922, **Trenul blindat în războiul de reîntregire** — 1922, **Gânduri cu tâlc adânc** — 1923, **Variate documente istorice**, 1923, **Basarabia pământ românesc** — 1924, **Chișinău** (scrisă de Cezar Stoika), **Dreptul, știință socială** — 1925, **Eroul necunoscut** — 1923, **Apărarea democrației** — 1944.

De asemenea, a colaborat la publicații și periodice precum: **Moldova de la Nistru**, **Vieța Basarabii**, **Cultura poporului**, **Frăția românească**, **Moldova de la Răsărit** etc.

A fost un om modest, dedicându-și întreaga viață ajutorării semenilor. Nu a scris despre sine nimic, de aceea, în prezent, este aproape necunoscut; scrierile sale așteaptă să fie reluate, studiate și prezentate într-o formă accesibilă publicului.

Florian Laurențiu Stoika